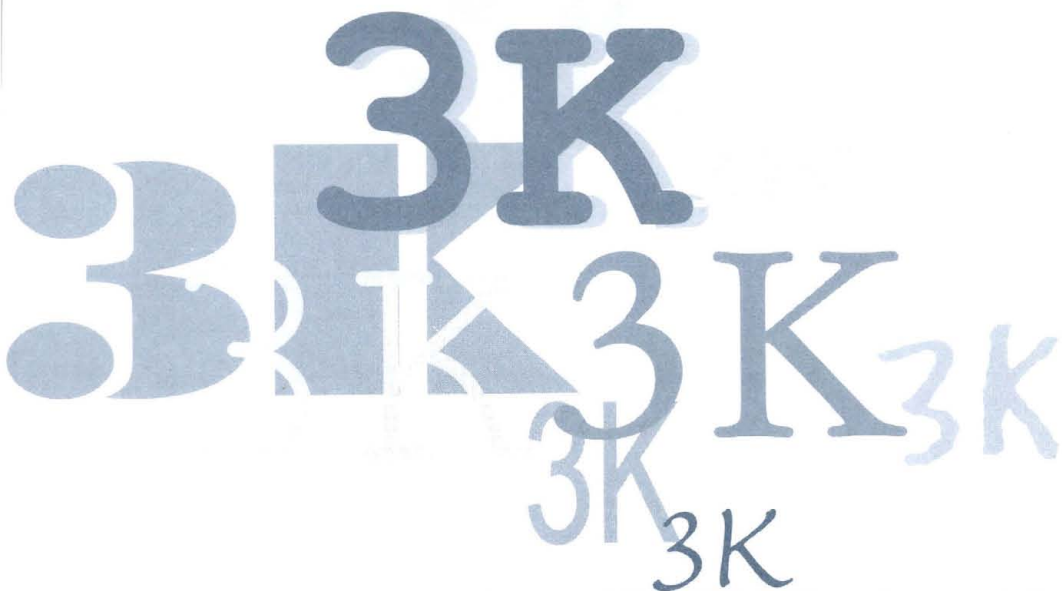

KÖNYV KÖNYVTÁR KÖNYVTÁROS

A Pécsi Tudományegyetem a főiskolai végzettséggel rendelkező könyvtárosok számára 2007 szeptemberében ismét indítja EGYETEMI SZINTŰ INFORMATIKUS KÖNYVTÁROS KIEGÉSZÍTŐ KÉPZÉSÉT (KL). A (még nem bolognai típusú) képzés 2 éves. Jelentkezni lehet 2007. március 15-éig az érvényben lévő felvételi szabályok szerint (www.felvi.hu).

A KL-es tagozatú informatikus könyvtáros képzés nagyon népszerű nemcsak a dunántúli régióban, hanem az egész országban, az Alföldről, vagy az észak-keleti országrészből is járnak hozzánk.

A költségtérítéses képzés általában havi 2-3 napos elfoglaltsággal jár. A képzésről információ elérhető a PTE FEEK honlapján (<http://feek.pte.hu/feek/feek/index.php?urlink=544#szakok>). A képzésben olyan kurzusokat hirdetünk, amelyek szervesen épülnek a főiskolai ismeretanyagra, de egyetemi szintű kompetenciát és végzettséget nyújtanak.

A képzés formája:

Levelező tagozat, a főiskolai könyvtáros, informatikus könyvtáros képzésen alapuló kiegészítő képzés (KL) – költségtérítéses forma (4 félév).

A képzés célja:

Olyan szakemberek képzése:

- akik a könyvtár és az információszolgáltatás területén korszerű elméleti, történeti és gyakorlati ismeretekkel rendelkeznek, és ezek birtokában képesek a különböző könyvtár típusok, valamint a szaktájékoztatási feladatokat végző intézmények szakmai munkaköreinek ellátására;
- akik képesek a különböző információhordozók, a hazai és a külföldi, a magyar és az idegen nyelvű dokumentumok gyűjtésére, analitikus és szintetikus feldolgozására, tárolására és rendszerezett közreadására; a szakmai könyvtári munka és tájékoztatási tevékenység szervezésére és fejlesztésére, a hazai és a külföldi könyvtári kapcsolatok építésére, könyvtári és információs intézmények, szervezetek irányítására;
- akik felkészültek az információk társadalmi hasznosítására, információs szolgáltatások tervezésére, szervezésére és működtetésére; számítógépes szakirodalmi információs rendszerek alkalmazására, adaptálására és tartalmi fejlesztésére; az információs politika irányításában való részvételre az információ gazdaságtana, pénzügyi és jogi szabályozása, valamint szabványosítása terén.

Képzésünk intézményi háttere:

A szakot a Pécsi Tudományegyetemen, a Felnőttképzési és Emberi Erőforrás Fejlesztési Kar keretei között működő Könyvtártudományi Intézet gondozza. Az intézet alapvető küldetése, hogy a modern, új szellemiségű könyvtáros hivatásnak a szakembereit végre a Dunántúlon is és magas színvonalon képezze. E célból szorosan együttműködik a PTE Egyetemi Könyvtárával, a TTK Matematikai és Informatikai Intézetével, a megyei és a városi könyvtárakkal.

A végzettség, szakképesítés megjelölése: okleveles informatikus könyvtáros.

A képzésekkel és a jelentkezéssel kapcsolatos további információ, illetve személyes kapcsolattelvételel:

PTE FEEK Tanulmányi és Szervezési Osztály
7633 Pécs, Szántó K. J. u. 1/b. földszint

Információs Pont – Deák András
Tel.: 72/501-500/2501 mellék
E-mail: deaka@human.pte.hu

Dránovits Klára
Tel.: 72/501-500/2500 mellék
E-mail: dranovits@human.pte.hu

KÖNYV, KÖNYVTÁR, KÖNYVTÁROS

---

16. évfolyam 1. szám

2007. január

Tartalom

Könyvtárpolitika

- Bánkeszi Katalin:** Merre tart a könyvtáros világ? Gondolatok két nemzetközi konferencia kapcsán 3
- Balogh András:** Könyvtáros etika a gyakorlatban 9

Műhelykérdések

- Pegán Anita:** Békéscsabán novemberben 20
- Takács Béla:** Aprónyomtatványok teljes szöveges keresésének megvalósítása könnyen, gyorsan 27
- Orbáné Kalmár Judit:** Könyvtár 2.0. Szubjektív fogalomrakosgatás ide-oda 32
- Balogh Mihály:** Jelentés az iskolai (kollégiumi) könyvtárakban 2006-ban végzett könyvtári szakfelügyeleti vizsgálatról 35

Konferenciák

- Kis Klára:** Akadálymentes könyvtárhasználat az új évezred küszöbén 47

Memento

- Pogányné Rózsa Gabriella:** Lehotzky András Magyar Könyvtára és kapcsolatai a korai magyar könyvészetekkel 52

Könyv

- Mezey László Miklós:** Tájirodalom és irodalmi táj a helyismereti munkában 58

From the contents

Katalin Bánkeszi: Trends in librarianship. Impressions from two international conferences (3);

András Balogh: Librarian ethics in practice (9);

Mihály Balogh: Special inspection of school and dormitory libraries in 2006 (35)

Cikkeink szerzői

Balogh András, a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár munkatársa; *Balogh Mihály*, az Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum ny. főigazgatója; *Bánkeszi Katalin*, a Neumann-ház igazgatója; *Kis Klára*, a Könyvtári Intézet munkatársa; *Orbáné Kalmár Judit*, a soproni Széchenyi István Városi Könyvtár igazgatója; *Pegán Anita*, az Országgyűlési Könyvtár osztályvezetője; *Pogányné Rózsa Gabriella*, a szombathelyi Berzsenyi Dániel Főiskola oktatója; *Takáts Béla*, a szolnoki Versey Ferenc Megyei Könyvtár igazgatóhelyettese

Szerkesztőbizottság:

Bartos Éva (elnök)

**Biczák Péter, Borostyániné Rákóczi Mária, Győri Erzsébet,
Kenyéri Kornélia, Poprády Géza**

Szerkesztik:

Mezey László Miklós és Vajda Kornél

A szerkesztőség címe: 1827 Budapest, I. Budavári Palota F épület – Telefon: 224-3791; E-mail: 3k@oszk.hu;

Internet: www.ki.oszk.hu/3k

Közreadja: a Könyvtári Intézet

Felelős kiadó: **Bartos Éva**, a Könyvtári Intézet igazgatója

Technikai szerkesztő: **Korpás István**

Nyomta az AKAPRINT Nyomdaipari Kft., Budapest

Felelős vezető: **Freier László**

Terjedelem: 5.7 A/5 kiadói ív.

Lapunk megjelenését támogatta az

Oktatási és Kulturális Minisztérium

Nemzeti Kulturális Alap

OKM

NKA
Nemzeti Kulturális Alap

Terjeszti a Könyvtári Intézet

Előfizetési díj 1 évre 4800 forint. Egy szám ára 400 forint

HU-ISSN 1216-6804

Bánkeszi Katalin

Merre tart a könyvtáros világ?

Gondolatok két nemzetközi konferencia kapcsán

...ami az előadásból kimaradt...*

2006 júniusában az ausztriai Salzburgban rendezték meg *An Expedition to European Digital Cultural Heritage* címmel – a MINERVA program által is támogatott – digitalizálási konferenciát. A rendezvény alcímében – *Collecting, Connecting – and Conserving?* – nem véletlenül van kérdőjel, hiszen sokakat foglalkoztató, aktuális kérdések voltak napirenden. Bár számos érdekes felszólalást hallhattunk, és szép eredményekről számolhattak be az előadók, őszintén szólva mégis úgy érzem, nem sikerült minden feltett kérdésre megnyugtató választ adni. De ez talán nem olyan nagy baj..., fontos, hogy megfogalmazódtak a problémák, amelyekkel közösen foglalkoznunk kell. A DAT konferencián elhangzott előadásban a salzburgi találkozóról kevesebb szó esett, ezért itt erről szól részletesebben a beszámoló.

A rendezvényen – az EU támogatásának köszönhetően – minden érdeklődő ingyen vehetett részt. Célközönségként az örökségintézményeket, a kutatóintézeteket, multimédia-fejlesztőket, a MINERVA program nemzeti képviselőit és a politikai döntéshozókat jelölték meg. Az előadások angol, német és francia nyelven hangzottak el, a könnyebb megértést szinkrontolmacsok segítették.

A program fő szervezője az IKT fejlesztésekkel és azok alkalmazásával foglalkozó Salzburg Research (<http://www.salzburgresearch.at/company/index.php>) elnevezésű kutatóintézet volt, amely két évvel ezelőtt is lebonyolított egy sikeres konferenciát, hasonló témában.

A 2004 őszén megrendezett szimpózium címe így hangzott: *eCulture Horizons: From Digitisation to Creating Cultural Experience(s)*. Az előadók a digitalizálást mint első lépésként tekintették abban a folyamatban, amely új minőségben teszi elérhetővé a kulturális értékeket. A hatékony projektervezéstől kezdve a folyamat irányításáig, teljes körű menedzseléséig mindenről szó esett. A helyi intézményeknek külön workshopokat is szerveztek a napi munkában felmerülő kérdések megvitatására, a konkrét problémák felvetésére, az egymás közti tapasztalatcserére. A mun-

---

* Az eredeti előadás a DAT 2006 konferencián hangzott el, 2006. november 21-én.

kamegbeszéléseken a pénzügyi háttér megteremtése, a szerzői jogok kezelése, az intézmények munkájának összeegyeztetése is felmerült.

A folyamat második lépésjeként a hozzáférés lehetőségeinek kiszélesítése volt a fő téma, beleértve a hozzáadott értékekkel növelt, tudást közvetítő és kulturális élményt nyújtó szolgáltatások kialakítását is. Ebben a lépésben meg kell valósítani a közösségi együttműködést, a felhasználók bevonását a feldolgozásba, mert így valósulhat meg az intézményeknél létrejövő digitális tartalmak és a használói közösségek tudásának eredményes összekapcsolása, és ezáltal egy magasabb szintű szolgáltatásrendszer megvalósítása.

Természetesen a technológiai és a fejlesztési kérdések sem hiányoztak a szekciótémákból. Fontos értéknövelő fejlesztési irányként jelölték meg a vizualizációt, a szemantikus nézetek kialakítását és más, újszerű megjelenítési megoldásokat, melyek a szolgáltatások minőségét hivatottak emelni.

A 2006-os találkozó azokra az erőfeszítésekre fókuszált, amelyeket az EU a sokszínű európai kulturális örökség tartós megőrzése érdekében folytat. Az ideai találkozó kulestémái az Európai Digitális Könyvtár helyzete, az Európai Unió által megfogalmazott Dinamikus Akcióterv alkalmazása, az i2010 kezdeményezés megvitatása, a hosszú távú megőrzés problémái, az együttműködés különféle területei, valamint a „legjobb gyakorlatok” bemutatása voltak. A pénzügyi és technológiai támogatás hatékony koordinálása érdekében elhangzott a kompetenciaközpontok létrehozására tett javaslat is.

A szekciók ülésai a „gyűjtés és konvertálás”, a „kapcsolatépítés”, „a kommunikáció és együttműködés”, a „hosszú távú megőrzés” kulestémák megvitatása köré szerveződtek.

Az Európai Bizottságot *Horst Forster* képviselte, aki az i2010 stratégiát mint a tudásalapú társadalom zászlóshajó projektjét ismertette nyitó előadásában.

Az **Európai Digitális Könyvtár** (EDK) kialakítását megfogalmazó akcióterv egy közös európai kultúrtér megvalósítását tűzte ki célul, amelyben minden állampolgár számára on-line elérhetővé válik az írott és audiovizuális örökség. A jelenlegi szakaszban a korábbi tevékenység kiszélesítése, az utóbb belépett tagállamok bevonása, és a soknyelvű keresési lehetőség kialakítása szerepel az elsődleges célok között. Az EDK létrehozásában a nemzeti könyvtárak játszottak vezető szerepet, de a szervezők úgy gondolják, hogy a közgyűjtemények (könyvtárak, múzeumok, levéltárak, archívumok) széles körénél létrejött tartalmak elérhetőségét is biztosítani kell, méghozzá többnyelvű keresőfelülettel. Gondoskodni kell a tagállamokban a nemzeti könyvtáraknál és más intézményeknél őrzött digitális örökség összegyűjtéséről és közös felületen biztosított elérhetőségéről. Ez a hatalmas feladat csak széles körű összefogással valósítható meg, amelyben a magánszektornak is jelentős szerepet szának.

Hans Petschar (Osztrák Nemzeti Könyvtár) elmondta, hogy 2007 végéig 35 nemzeti könyvtár digitális állománya lesz elérhető az Európai Könyvtár (TEL) portálján (www.theeuropeanlibrary.org). Véleménye szerint a TEL jó együttműködési modell lehet az EDK koncepciójának megvalósításához.

A **hosszú távú megőrzés** terén még mindig kérdések sorakoznak, a válaszok pedig bizonytalanok. A megoldandó problémák között szerepel többek között a digitalizálendő források kiválasztása, a tárolási formátumok és a tárolókapacitás kérdése, a gyorsabb hozzáférés biztosítása.

Herbert Hayduck az ORF képviselőjében előljáróban azt fejtegette, hogy a lehetséges megoldások közül reálisan csak az választható, hogy a jelenlegi legjobbnak ítélt technológiával készüljön el a kiválasztott anyagok digitalizálása, és gondoskodni kell a folyamatos migrációról. Komoly fejtörést okoz a szakembereknek a technológiai változások kezelése, valamint a várható adatvesztés minimálisra csökkentése.

Daniel Teruggi (Nemzeti Audiovizuális Intézet, Franciaország) felhívta a figyelmet arra, hogy ez nem kis feladat, mert sok részlet nem látható, nem tervezhető előre, szinte lehetetlen mindenre felkészülni. Várhatóan a tárkapacitás biztosítása lesz a legkisebb gond, hiszen a tároló eszközök és technológiák rohamosan fejlődnek. Azzal is számolni kell, hogy a többszöri migráció során adatvesztés, információvesztés előfordulhat, de ezzel együtt is ez tűnik ma az egyetlen járható útnak. Az európai nemzeti könyvtárak csak az unió támogatásával képesek megszervezni és megoldani ezt a hatalmas feladatot, amely számos, ma még megoldatlan problémát vet föl. A munkát mindenképpen meg kell kezdeni, mert már így is hatalmas mennyiségű információ vár összegyűjtésre, archiválásra és feldolgozásra.

A kulturális értékek megmentése terén új kihívást jelent a **webarchiválás**, amint azt *Julien Masanes* (Európai Archívum, Hollandia) elmondta. Egyrészt a mennyiségileg hihetetlen mértékben növekvő digitális tartalom kezelése, másrészt az „eltűnő” webtartalmak megmentése sokszor megoldhatatlannak tűnő feladat elé állítja a szakembereket. A dinamikusan változó weboldalak archiválása is számos kérdést vet föl. Hol „kezdődik” és hol „végződik” egy internet oldal? Ki dönti el, hogy mit kell archiválni és mit nem? Ezeket a kérdéseket nem is olyan egyszerű megválaszolni.

Szinte minden témában, minden területen felmerült az **együttműködés** fontossága, mint az értékek létrehozásának és eredményes hasznosításnak a záloga. Nemesak nemzetközi szinten a különböző tagországok között, hanem országos szinten az intézmények között is elengedhetetlen az együttgondolkodás, a munkamegosztás, a tevékenységek koordinálása. A közös európai kultúrkinés megőrzése nem csupán technológiai kérdés. A tapasztalatok kiértékelése és átadása, valamint az intézmények és a szakemberek munkájának nemzetközi összehangolása szintén nagyon fontos a siker érdekében.

Együttműködést kell kezdeményezni a felhasználókkal is, be kell vonni őket is a munkákba, a szolgáltatások kialakításába stb. Folyamatosan nő a blogok, a wikik és hasonló speciális, közösségi tartalmak száma, amelyek rengeteg mikro-tudást hordoznak, és új lehetőséget jelentenek az intézmények és a felhasználók kapcsolatában, a tudástárak létrehozásában is.

A **Web 2.0** és a **Library 2.0** eszközeit a közgyűjtemények is sikerrel alkalmazhatják szolgáltatásaik bemutatásában, népszerűsítésében. Maga az elgondolás újszerű és rohamosan terjed az európai országokban, ezzel is bizonyítva a szolgáltató-használó kapcsolat újraértelmezésének és a közösségi gondolkodás elterjesztésének létjogosultságát, szükségyszerűségét.

Nagy felelősség a hatalmas tudásmennyiségből kiválasztani, hogy **mit és hogyan kell digitalizálni**. Mindent vagy semmit? Nincs általánosan elfogadott válasz, számos – sokszor egymással ellentétes – szempontot kell érvényesíteni, az adott gyűjtemény jellegét és a felhasználók igényeit is figyelembe véve kell a legjobb döntést meghozni.

Arra is figyelni kell, hogy a tartalmak a különböző felhasználói csoportoknak mást és mást jelentenek. Másként kívánják használni őket a tudományos munkához és megint másként a mindennapi életben. Többféle módon kell elérhetővé tenni, és akár más tárgyszavakat kell hozzákapcsolni a dokumentumokhoz annak érdekében, hogy a különféle olvasói rétegek eltérő igényeit is képesek legyünk kiszolgálni. Ebbe a munkába a felhasználók is bevonhatók, sőt, akkor lesz igazán jól használható a dokumentumok sokasága, ha a használók maguk is dönthetnek arról, milyen keresőszavakkal, kulcsszavakkal kapcsoljuk össze a tartalmakat. Ez a módszer persze nem helyettesíti a könyvtárosok szakértő, feltáró/leíró munkáját, de jól kiegészíti, és hatékonyabbá teszi a keresését, a tartalmak megtalálását, használatát.

A **legjobb gyakorlatok** bemutatása során megismerkedhettünk egy rendkívül figyelemre méltó projekttel: a Mozarteum Alapítvány gondozásában októberre elkészül a digitális Mozart-kiadás (Digitale Mozart-Edition), amely különleges hozzáférést biztosít a művekhez, még hozzá ingyenesen. A kották digitális kiadása – összekapcsolva a kutatási eredményekkel – sokkal több lehetőséget biztosít az életmű feltárására és tanulmányozására, mint a nyomtatott dokumentumok.

A konferencia szervezői többféle szakmai és kulturális kísérelőrendezvényt kínáltak a résztvevőknek, melyek közül megemlíteném a BRICKS és a PrestoSpace workshopot, valamint a MINERVA program nemzeti képviselőinek tanácskozását a programsorozat harmadik napján.

A konferencia honlapja a <http://dhc2006.salzburgresearch.at/internet> címen található.

* * *

A címben említett másik konferencia, az *Internet Librarian International* már több éves hagyománnyal rendelkezik. Ha csak az utóbbi két-három konferencia témaválasztását nézzük, már akkor is érzékelhető a fejlődés. Míg 2004-ben *Access, Architecture & Action: Strategies for the New Digital World* volt a választott témakör, és a stratégia kialakítása volt napirenden, addig 2005-ben – *Transcending Boundaries: Information Technologies & Strategies for the 21st Century* címmel – a stratégia továbbfejlesztéséről tanácskoztak a résztvevők a tapasztalatok alapján.

2006-ban a *Discovering New Resources, Demystifying Web Technologies* címben megfogalmazott témaválasztás célja az volt, hogy vitassuk meg a tapasztalatokat, keressük és alkalmazzuk az új lehetőségeket, és barátkozzunk meg a gondolattal, hogy a technológia nem egy misztikus valami, hanem eszköz, amivel hatékonyabban dolgozhatunk, és felhasználóközpontú, személyre szabott elektronikus szolgáltatásokat hozhatunk létre. A könyvtáraknak fontos, hogy minél több olyan olvasójuk legyen, aki szívesen „lapozgatja” az intézmény weboldalait, ott meg is találja, amit keres, és gyakran vissza is tér oda. A magas látogatószámért persze a virtuális térben is meg kell dolgozni!

Úgy tűnik, a téma nagy érdeklődést váltott ki, hiszen 27 országból 300 résztvevő érkezett, és mintegy 70 előadót hallhattunk, köztük olyan ismert szakértőket is, mint Brian Kelly, Paul Miller, Michael Stephens, Phil Bradley és sokan mások, akik kitűnő felkészültségük mellett kiváló előadói képességekkel is rendelkeznek.

A találkozó középpontjában a korszerű webes ajánlások szellemében megvalósult eredmények, valamint a fejlesztések során szerzett tapasztalatok álltak, emellett

az elektronikus szolgáltatások szinte minden vonatkozását érintették a szekcióprogramok:

- Web 2.0 – Library 2.0
- Open Access, Open Source
- Digitalizálási tapasztalatok
- Menedzsment technikák Internet könyvtárosoknak
- eLearning és információs írástudás
- Taxonómiák, folksonómiák és ontológiák
- Internet kutatások
- Elektronikus források

Az elhangzottakból leszűrhető legfontosabb feladatok:

- a digitalizálás koordinálása
- sokoldalú hozzáférés biztosítása
- tapasztalatcsere, a jó gyakorlatok terjesztése
- közösségszervezés, együttműködés
- interaktív kapcsolat kiépítése a felhasználókkal
- élethosszig tartó tanulás támogatása

Nagy jelentőséggel bír a munka gondos előzetes tervezése és a folyamatok magas szintű **koordinációja**. Ki kell küszöbölni a párhuzamosságokat, jobban ki kell használni az erőforrásokat, meg kell osztani a fejlesztések eredményeit, mert csak így lehet jó minőségben, költséghatékonyan és gyorsan digitalizálni és szolgáltatni a dokumentumokat.

Több előadó is felhívta a figyelmet arra, hogy manapság **a hangsúly a felhasználók minél tökéletesebb és sokoldalúbb kiszolgálásán van**. Ennek egyik feltétele az összefogás és az együttműködés a felhasználókkal, hiszen legjobban ők tudják, milyen dokumentumokat keresnek, mi tenné kényelmesebbé a digitális tartalmak használatát stb. Törekedni kell arra, hogy ne csak megismerjük az olvasók véleményét, hanem tegyük a könyvtáros-olvasó kapcsolatot élőbbé. A kölcsönös bizalomra építve **vonjuk be a potenciális felhasználók tudását** is a fejlesztésekbe, hiszen legjobban ők képesek meghatározni, mire van szükségük, és hogyan, milyen formában szeretnék elérni a keresett információt. Saját használati tapasztalataikkal értékes segítséget adhatnak a tartalmak feldolgozásához és az igény szerinti megjelenítési formák kialakításához.

Sok könyvtárban tapasztalták az olvasók számának csökkenését, ugyanakkor kimutatható az internetet használók számának emelkedése. **Ha nem megy Mohamed a hegyhez...**, ha nem jön az olvasó a könyvtárba... Vigyük el az információkat, híreket, sőt akár a szövegeket és képeket oda, ahova a felhasználók egyre gyakrabban mennek: például az újkeletű közösségi szolgáltatások oldalaira. Számos közösségi portálon jelennek meg közgyűjtemények, amelyek ezen a fórumon keresztül is kapcsolatot tarthatnak jelenlegi és leendő olvasóikkal. Ezek a lehetőségek kitérítik a könyvtárak falait, több emberhez juthat el a könyvtárban elérhető információtömeg. Olyanokkal is kapcsolatba kerülhet így a közgyűjtemény, akik talán sosem tették be a lábukat a gyűjteményeket őrző épületbe.

A jó gyakorlatok megismerése, valamint a hazai és **nemzetközi szintű tapasztalatcsere** nagy segítséget jelenthet a legeredményesebb technológia kiválasztá-

sában. Esettanulmányokon keresztül mutattak be a sikeres projekteket, felhíva a figyelmet a kritikus pontokra, a buktatókra.

A folyamatos képzés, az **élethosszig tartó tanulás** jelentőségét egyre inkább felismerjük. Miért ne lehetne a könyvtár is az ismeretszerzés színtere, amikor ott található meg a legtöbb forrás tudásunk bővítéséhez? A felhasználók képzésének számos területén jutnak egyre növekvő szerephez a könyvtárosok, akik maguk is rendszeresen bővítik tudásukat, hogy az új eszközöket és megoldásokat képesek legyenek használni, sőt azok használatát az olvasóiknak is meg tudják tanítani.

Érdekes kezdeményezést mutatott be a Charlotte & Mecklenburg megyei nyilvános könyvtár, amely meglepően színes szolgáltatásválasztékkal várja olvasóit. A kicsiknek például „leckemegoldó” webesapatot hozott létre a **braridog.net** címen, amely persze nem arról szól, hogy valaki megoldja a gyerekek helyett a feladatokat. Sokkal inkább rávezeti a tanulókat az információkeresés módszereire, kézközelbe vagy inkább „egérrközelbe” helyezi az elektronikus szótárakat, kézikönyveket, és könyvtárosok segítik a gyerekeket a helyes megoldás megtalálásában.

Trexi néven egy érdekes keresőmegoldást mutattak be az alkotók: személyre szabott keresőfelületet alakíthatunk ki, eldönthetjük, mely keresőprogramokat használjuk, elmenthetjük és akár másokkal is megoszthatjuk találati listáinkat, illetve mások megosztott keresési eredményeit is összeépíthetjük a sajátunkkal. Érdekes lehetőségek tárulnak fel például az azonos érdeklődésűek közös tudásterének kialakítására.

Láthattunk több kitűnő példát, amelyek bizonyítják, hogy a jól kitalált, könnyen kezelhető, barátságos felületek vonzzák a felhasználókat, és szinte észrevétlenül képesek segíteni az eligazodást a digitális tudástérben.

A konferencia internet oldala: <http://www.internet-librarian.com>

* * *

Összességében nagyon tanulságos volt mindkét rendezvény. Mindkettő legfontosabb gondolataként lezárhatjuk, hogy egyaránt fontos az együttgondolkodás és az együttműködés a különféle területeken tevékenykedő fejlesztők közt, valamint a szakemberek és a felhasználók között is. Az elszigetelt ismeret-szigetekkel szemben sokszorosán nagyobb értéket jelenthet egy közös, megosztott tudástér.